

מלחמיה ב' שנת תרס"ז לפ"ק.

אדוני העורך! נא להדפיס את קצת הרברים בהשקפה:
 ביום ראשון י"ט שבט בא למושבנו הא' דוד ולפסון ראש
 חברת אנגליה פלשתניה, כל בני המושבה יצאו לקבל את פניו.
 הצעירים רכבו על סוסיהם והוקנים יצאו רגלי. גם המורה הא'
 שהם עם הגברת כלול יצאו עם ילדי בית הספר לקבל את פניו,
 כאשר נגלתה העגלה אל העומדים ירד הא' ודפזון, והילדים התחילו
 לשור שידי ציון. האדון ולפסון בקש כי כל בני המושבות ידברו
 רק עברית וסוס דבריו: אף כי עוד אינני יודע לדבר עמכם בהשפה
 הזאת, מקוה אני כי בפעם השניה כאשר אבוא אצלכם אדבר
 אתכם רק בשפת עברית. אצלינו שהה כמו חצי שעה אחרי בן נסע
 לימה. בני המושבה לוו איתם.

ישעיה שמרן רוקת.

5022 2370 15.2.07

שמונה ימים, הוצאו סוף סוף ביום הראשון העבר מבית האסורים "חדרה", ונשלחו בלילה במסלול הברזל לפורט סעיר, ומשם הפליגו באניה לרוסיה.

ואת היהיה אהרית האמללים האלה, ונידע עתה עפ"י החקירות, כי אשמהם הייתה ששלחו מכתב של איום לשר הפנינה הרוסית אשר הגיעה לחוף עירנו להחרות בו כי ישלם כך וכך, ואם אין, פצץ יפוצו את האניה. המכתב הזה שלח שר הפנינה להקונסול הרוסי והוא הודיע להמשטרה לחפש את החתומים על המכתב ולמסרם בידו.

הראיש אשר פתה אותם לחתום על המכתב הנורא הזה כהואנה כי נקם ינקמו ממשלת רוסייה כפוצצם אחת מאניותיה, ואשר עור אח"כ להמשטרה למצוא אותם ולמסרם ביד הקונסול, הוא יהודי, דוד מרקוביץ, הגר בעירנו זה בעשרים שנה, ו אשר כבר הצטין כמעשים יפים כאלה....

וביום כ' אחר הצהרים בשעה ששים, בא מושל העיר בעצמו בלויט שרים אחרים מהמשטרה לבושים כבגדי רשמים כבית הקונסול הרוסי, ובמעמד קהל גדול העמידו שלט חדש, תחת השלט אשר נרמס ביום המהומה, ותמורת הצבא נגנה את המנגינה הלאומית הרוסית.

אזפרים כי נתפסו האנשים אשר השליכו את השלט וירמסוהו, והם שני יונים וארמני אחד.

— מעית דפוס. כנליון ל"ו במכתבי אדות אספה הקהילה האשכנזית נרמס: ב' לבאר את החוב המוטל על יהודי לשלם את "ההערכה" לפחות פרנק לשנה, צ"ל לשלם את ההערכה לפחות חמשה ועשרים פרנק לשנה.

כן ציון טראנאן.

ברוסיה.

תנרות בין המאות השחרות והיהודים בארסה. הודיעו מארסה להנהגות הלונדונים, כי יד המאות השחרות נברה שנית ובכל יום יום הם מתנפלים על היהודים, היהודים עומרים כפניהם ונלחמים בהם, ויש הרונים ופצעים מעבר מזה ומעבר מזה.

הודיע העתון "פרינד" ממקור נאמן כי החליט שר המשפטים לתת לעורכי דין יהודים תאר, נאמן משכע בתנאי שלא יעדרו מספרם מעשרים למאה ממספר עורכי דין הנוצרים.

— פרטי החקירה והדרישה ברבר רציחת הרצנשטין הוכיחו, כי נסדרה הרציחה על ידי יושקביץ קרסובסקי, מאגדת האנשים הרוסים האמתים, והרוצחים, בני בליעל היו שלשה שכירים, אלכסנדרוב, טרפילי ולרצקין. עד אחד הניד, כי הוא הכיר את לרצקין שהיה אביון ולבוש קרעים. ואחרי כן ראה איתו פתאם לבוש יפה וניסו מלא, וישאלוהו העד מאין עשה את כל החיל הזה? ויען לו לרצקין: לו הרגתי עוד איש אחד יכולתי לקנות בית בפטרבורג, — ואחר הרגת ככר? את מי? — השמע לא שמעת כי נרצח הרצנשטין? — אם כן, אתה הרגתי? על שאלה זו ענה לרצקין בבת צחוק על שפתיו. — כמשך השנה פסקו בהי הדינים ברוסיה פסק דין של מות על אלף ומאתים ושנים וחמשים איש. פסק דין של עבודת פרך על אלפים והשעה יעשרים, חצים לעבודת פרך לעולם וחצים לשנים רבות, בסך הכל לשבעה עשר אלף שנה. לבית האסורים כחמשת אלפים איש.

— חרף כל ההשתדלות וההשפעה מנבזה, נבחר אליאדין כמסבירסק לכוחר.

בשלושה ימים, מן כ"ג עד כ"ח בחדש העבר, נבחרו ככל רוסיה כחמשת אלפים בוכרים. בהם אלף ושבע מאות

המארס הזה? וגם זה יודע לכל חושבי עירנו כי רבנו שלח וקרא את יעקב מלכוב מהוק בית התה בעירנו ויצו לו שיכתיב מה שכתב. המכונה איש חסיד.

יפו.

ביום כ"ג שבט הביא לנו התלגרם הבשורה הטובה כי בטלה חובת הבקרת מעל הספינות הבאות ממצרים ומעתה לא יהיו עוד על הניסעים ממצרים לעמר על הים בחוף עירנו ארבע ועשרים שעה, והגנו מקיים כי מעתה יהחילו התורים לבוא לתור את ארצנו.

— כאור ליום כ' ב' שבט נכנס היעד החדש לשיבה בפעם הראשונה, יבמוצ"ש אור ליום כ"ו שבט נכנס לשיבה בפעם השנית, והגנו מקיים כי המה יאחו את הקרעים בעירנו שנקרע בזמן האחרון ויאחרו את שתי הכתות לעדה אחת ושלוה ושלוה תהיה בעירנו.

— על הים קטה היום סערה גדולה ונשלח התלגרם שהאניות לא זבואנה לחוף עירנו, גם הגשם שומך והקור נחזק.

— השמועה עוברת כי בקרוב יהחילו לבנות בית מסך חדש סמוך לנה שלום.

המדיעה.

מלחמה ב' שבט תרס"ז לפ"ק.

אדוני העורך! נא להדפיס את קצת הדברים בהשקפה: ביום ראשון י"ט שבט בא למושבנתנו הא' דוד ולפסון ראש חברת אנגליה פלשתניה, כל בני המושבה יצאו לקבל את פניו, הצעירים רכבו על סוסיהם והקונים יצאו רגלי, גם המורה הא' שהם עם הנבחר כלול יצאו עם ילדי בית הספר לקבל את פניו, כאשר נגלחה העגלה אל העומדים ירד הא' ולפסון והילדים התחילו לשר שירי ציון, האדון ולפסון בקש כי כל בני המושבות ידברו רק עברית וסיס דבריו: אף כי עוד אינני יודע לדבר עמכם בהשפה הזאת, מקוה אני כי בפעם השניה כאשר אבוא אצלכם אדבר אהכם רק בשפת עברית. אצלינו שחה כמו חצי שעה אחרי כן נסע לימה. בני המושבה לוו איתם.

ישעיה שטרן רוקח.

אלכסנדריה יום ה' כ"ג שבט.

ביום השבת י"ח שבט מת החכם הנכבד סימון וינטורה, אחד מנכבדי עדה היהודים בעירנו. המנוח היה מילדי קירפו מהלמדי הרב הגדוע כוב"אם ז"ל, והוא מורה דת ושפת עברית בבתי הספר בעיר זו, ידע לשון עברית בדקדוקה ודבר צחות כאחד המשכילים מהדור השני, והיה סופרו של המניד" כשיצא לאור בליק שנים רבות; ידע גם איטלקית, צרפתית ויונית על בוריון, לפני עשרים שנה בא אלכסנדריה לבקש איוו משרה, פה הכירו את מכונתו וכשרונותיו, והמשפחות המיוחסות מכני עמנו מסרו את את בניהם בידו לחנום וללמדם תורה, והיה אהוב ורצוי לכל בני העדה האלכסנדרונית. המנוח יסר כתי חסר אחדים לבני עדת קירפו בעירנו לטיבת העניים. — וביום א' י"ט שבט כשעה שדש וחצי אחר הצהרים הייתה הלילה, וכמעט כל נכבדי ועשירי העדה היו נכחים.

בבית הקברות הספידו החכם ר"א אבוכור ויתאר לפני הקהל החלוצ המנוח ואת כל אשר עשה ופעל לטובת העדה היהודית האלכסנדרונית. גם האדונים, יוסף נחמולי, ופורטן, דברו בשפת איטלקית רבירים חמים בשבחי החכם סימון וינטורה ז"ל. — שלשה המנהגים רבירים אשר עבדום נעשתה כל המהומה בחיזוק עירנו, ואשר היה המשא והמתן של כל ההמון כמשך

10/10/50
28.5.07

העברי ולהפצה שפתנו גם כיפו. אין עוד אותה הקנאות לשפתנו כשם שראינו אותה קדם בעירנו: אין עוד אותה הקנאות גם במורי הנמסיה, אלה המורים המרעיעים את העולם בהשכלה עברית שלהם, קוראים בפומבי כורנון; אין אותה הקנאות גם במורשים הלאומיים, גם אלה היוודעים ומכנינים עברית ושהשכלתם העקרת היא העברית. אין אותה הקנאות גם בעסקנינו העומדים בראשי מוסדות עבריים, אין אותה הקנאות גם בצעירינו הצעירים וה"פועלים" והצעירים סתם, אין אותה הקנאות גם בנו בעצמינו. אין אותה הקנאות גם במורי העברית, אין אותה הקנאות גם במורי העברית, וכלי קנאות—אין תקיה להפצת שפתנו. גר.

פתח תקוה

במציאי שבועות הצינו צעירי פית את המחזה הונגרן וקצנון של הא' ג'לרדן. ואף שהקנאים הצעירים והמפושם בעזרת הרב (המפלא המיד כל פתיחתם) הכריזו בבהיב לבלתי ילך כל איש להמחזה (פן יאבדו חלק עולם הבא וזכ הלוייתן), ככל זה מספר הבאים היה רב מאד, המחזה ארך כר' שעות וכל הבאים שבעו ענר רב והתפלאו על המשחקים הצעירים שמעולם לא עלו על במת בית חויון הפליאו ככל זה ואח לשחק ולהציג כל דבר כל כך טוב ונכון כאלו היו משחקים מלומדים, ולכן בשם רבים מהמושבה הגני לברך בברכה ציון וירושלם את כל המשחקים וכל מי שהיו להם לעזר, וכיחוד את הא' תשמן. הכנסת המוזזה היה סכים הגון וכלו נועד לחולעת בית הספרים של המושבה. כן אדם.

מלחמיה גליל התחתון, י' סיון התרס"ו לפ"ק.

תנועת העבודה כבר התחילה במושבתנו: זה קצור. זה מביא התבואה להגורן, וזה דש; ככלל המושבה נראית כעת כמו שוק החיים. נאה החילה להאכרים, ראשית כי משתדלים להמעיט הצרך בעבודת רים: הגה הביאו מכוונת קצירה, אשר במקום המכונה היו נצרכים שנים, או שלשה פועלים זרים לקצור. ושניה, שאינם סומכים על עבודת הפועלים בלבד. כיא בעצמם עובדים, האכרים מקיים כי השנה לא חתיה גרועה משנה העברה. אף כי נגש רב לא ירד. מן הראוי כי יתר בני המושבות ילמדו מעשיהם ובודאי לא יתחרמו.

— בקרוב יבוא הרופא המהולל ד"ר כהן ברנשמן לשרת בתור רופא במושבות מלחמיה, יסה, מסחה, וסנידה. הכל מקיים כי ד"ר כהן ברנשמן יבוא תועלת להמושבות לא רק בתור רופא מומחה, כי אם גם בתור איש אהב עמו. ארצו. תהי ביאתו למושבתנו לשלום. ישעיה שטרין רוקח.

ע"ד האספה של "עבריה".

(מכתב אל המערכת).

הואילי נא מערכת נכבדה לתת מקום בעיתונך החשוב לדברינו הבאים:

כשבוע לפני הכנסיה השמינית ובמקומה תהי האספה הראשונה של "עבריה". וכות ההשתתפות באספה זו תהי רק לצירים נבחרים עפ"י תקנות אלה, התלויית בשקל "עבריה":

(א) את השקל אפשר לקבל רק מאיש המודה במסרת "עבריה" (אם גם אינו יודע שפת עבר) שהיא בבטחיה היותר כללי: "ח חית הל שון העברית בפי העם העברי".

(ב) ערך שקל "עבריה" בארץ ישראל הוא פרנק א'.

באלכמנדריה, כי יקבל עליו משרת חכם באשי בירו שלם והסביבות ומי יתן והיה זה.

במיוחד במאמר מצב חיותנו החמרי וחיותנו באלכמנדריה כתוב לאמר: כבוד הרב הגדול המפורסם מוה"ר אליהו חון שליט"א הוא נכדו של אה"ה הראשון לציון מוה"ר חון ז"ל ששרת במשרת חכם באשי בירושלם לפני ארבעים שנה, הרה"ג מה"ר"א חון הגו' מתכן במשרת הרבנות חכם באשי באלכמנדריה זה עשרים שנה. וכל העם עשיריה וענייה מרוצים ממנו, וממיר מספרים כשכחיו. הוא תקן הרבה תקנות בעניני בית דין, במסדות תצבור ולטובת העדה, תקנה אחת תקן לטובת בנות ישראל וראוי לפרסמה בהקדמות לסען ונהיגו אותה בכך תפוצות ישראל, ועל ידה אפשר למעט את הענוותי והיא: השדוכין צריכין להקשות בבית הדין לפני כבוד הרב, ושם יבואו התתן והכלה וכל קרוביהם וידידיהם. וכל התנאים אשר יתנו בנייהם נכתבים ברשמים כמקסי השדוכין המיוחדים של בית משרד הרבנות. אחרי השדוכין, הרב מודיע להחתן והכלה כי עליהם להביא תעודות מאנשים יודעים בעיר (ואם הוא זר, עליו להביא תעודת הרב של עירו שיצא משם) כי הם פנויים ושלשים יום לפני החופה צריכה התעודה להפצא בבית משרד הרבנות. ואם אין הרב מעבכ את החתונה, וארבע שכתוב רצופות לפני השואין מרכיקים מודעות בית דין בשטרי כל בתי הכנסות, כי פלוני בן פלוני ישא את פלונית ב"ה פלונית ב"ה... גם את זה תקנו אולי ופצא בנות הכנסת אוה אוש אשר ידע או שמע כי המתעתד לחיות חתן עוב אשה ובנים בעיר אחרת (כמו שקרה פעמים אחרות), והתקנה הזאת נוגהת בכל בני העיר בלי הברל חושב או זר, עשיר או עני, ובכל שחי שנים יבחרו על פי רוב דעות ועד העדה מתמשה עשר חברים מעשירי ונכבדי העדה, ובכל יום הראשון מתאספים הבה בבית משרד הרבנות ונושאים ונותנים בעניני הצבור, ועל פיהם נחתכים כל עניני העדה הגדולה הזאת, מוסדותיה ובתי הספר. והועד הזה מסנה מנהלים, נבאים, ומשוחזים, עליהם לנהלם. אשריו אלכמנדריה, כי וזית לזכ גדול בות!

מנדל קרמיר.

ועד כ"ה הכוללים וכולל אמריקה

בהעתון, מארגען בלאס" בניו יורק נתפרסם מאמר גדול וקשה מאד נגד ועד כל הכוללים בשביל, תחבולותיו המכוערות נגד כולל אמריקה. במאמר זה מספרים, דברי הימים של כולל אמריקה, ומה שהוא עושה, לא לעניי אמריקה בלבד אלא גם לשאר עניי א"י, וכי יש בירו כבר אלף דולר לבנין בתים לעניים, וכבר בא במשא ומתן עם איש אחד בצפת לקנות להם קרקע לבנין הבתים, והנה ועד כל הכוללים מחבל תחבולות מלחמה מכווערים נגד הכולל הזה ושלה לאמריקה; מכתב חתימים עליו אנשים מכולל אמריקה נגד הכולל, והאנשים האלה שלחו שמה מכתב ומכתשים ואומרים להד"מ שמעולם לא החמו על מחאה נגד כולל אמריקה, אלא שכערמה לקח מהם ועד ב"ה" החתימות מבלי להראות להם על מה הם חותמים.

י"פ.

שלישת ימי הגבלה.

הקרמה הולכת וקודרת בעירנו. המשכילים התעוררו וייסרו קריאות ערב על כל התכמות. קוראים על דברי ימי ישראל, על ארץ ישראל, על הספרות העברית, על הלכות שמירת הבריאות, על חולדות הישוב, קוראים גם—שמעו והשתוממו—על שמת מרקס ואנגלס. אולם באליה הקרמה הזאת יש קיץ סכאוב מאד. כל הקריאות האלה נקראות כורנון, אם כי כמעט כל השומעים, וכיחוד אלה המתענינים בהן ומכנינים אותן, יודעים עברית. והקוראים קוראים ורונן רק ספני האדישות שגברה בזמן האחרון בנוגע לדבור

stern 4